

Qərib Mehdi

(hekayə)

(əvvəli ötən sayımızda)

– Cəfər Cəfəroviç, mən yaxşı bilirəm ki, rəhbərlər yaşa dolduqca məhəbbət menyusunu dəyişməyə ehtiyac duyurlar. Etiraz et-səniz də, bu yerdəyişməni özüm həll edəcəyəm. Sizə könül qulluğu ilə bağlı səlahiyyətlərimi qızım Gülyaya transfer edəcəyəm. O, yeniyetmədir. Sizi məndən də yaxşı əyləndirəcəkdir. Qoy bir az da ərimin üzünə gün doğsun.

Təklif Cəfər Cəfərovun ürəyindən xəbər vermişdi. İstədi saxta etirazda bulunsun. Nanə xanım etiraza imkan vermədi. Bundan sonra yaşlı müdirin qəlbinə sütül Gülyaya xanım hakim oldu. Müdirin tarlasını necə şumlamaq işinin məşqçiliyini anası – anaş məşuqə öz üzərinə götürdü.

Tezliklə yaşlı müdir Gülyaya xanıma bağlanaraq yeni məhəbbət macəralarına start verdi. Ancaq yaş da öz sözünü demək deyildi. Günlərin birində yaşlı müdir özünü gücə saldı. Ürəyi yeni sınaqlara dözmədi, çat verdi. Həkimin məsləhətilə ilk müalicə tədbiri olaraq şərabi gülabla əvəzlədi. Yəni, Gülyaya xanımın gül əllərindən gülablı çay alıb bala-bala nuş eləməyə keçdi.

– Gülyaya xanım, çay gətir.

– Baş üstə. Gülab da əlavə edimmi?

– Əlbəttə. Sən zəhər də qat-san, o çayı içməkdən mən imtina etməyəm. Ancaq hələlik gülablı çay gətir.

Xadimə Sona arvad da sözü-nə son vermirdi. Əziz balası, Birinci Qarabağ müharibəsinin qazisi Müzəffər də ürək xəstəliyinə mübtəla olmuşdu. Həkim ona da gülablı çay içməyi məsləhət bilmişdi. Ancaq gülab keyfiyyətli olmalıydı. Onun da yerini müdir Cəfər Cəfərov bilirdi. Haradansa bu keyfiyyətli gülabdan gətizdirib nuş edirdi. Yoxsa Gülyaya adlı ağır dəyirman daşını sinəsində necə oynada bilirdi?!

Veteran döyüşçü günü-gündən ananın gözləri qarşısında əriyirdi. Ana ürəyi buna necə dözsüng Əlacı kəsildiyindən o, Gülyaya xanıma yalvarırdı:

– Gülyaya xanım, mənə balam da ürəyindən əziyyət çəkir. Həkim ona da gülablı çay içməyi məsləhət görüb. Cəbhəyə könüllü yollanmaqda anası ölmüş balam Müzəffər bu müəssisənin adını ucalarına yüksəldib. İndi necə ola bilər ki, müdirimiz ona bir şüşə gülab qıymasın?! Bəs fədakarlığın, Vətənə xidmətin qiyməti necə verilməlidir? Cəfər müəllim, bağışlayın, Cəfər müəllim heç savab qazanmaq fikrində deyil? Hər necə olsa, sizi eşidər. Mənim dilimdən xahiş edin ki, o içdiyi gülabdan bir şüşə də mənə dəyərli oğluma bağışlasın. Bəlkə, düşəri oldug

Gülyaya xanım guya Sona arvadın halına acıdı:

– Yanınıza gələndə Müzəffəri görmüşəm. Yaxşı oğlana oxşayıyır. Başaşağıdır. Onun üçün Cəfər Cəfəroviçə ağız açmağa dəyər. Bilirsiniz ki, müdirimiz qağı-

keş rəhbərdir. Yəqin xahişinizi nəzərə alar.

Gülyaya xanım kiminlə necə rəftar etməyi incəliyinə qədər mənimsəmişdi. Bu təcrübəsindən qabaqlarının qulluqçusu olan Sona arvadla qarşı da məhəbbətlə istifadə edirdi. Qızmış aslana bənzməyən cənab Cəfəroviçə sakitləşdirən bir aradının əlinə yazıq, mağmın bir süpürgəci nədir kig

– Narahat olmayın, Sona xala, imkan düşən kimi xahişinizi Cəfər Cəfəroviçə çatdıracağam. Bilirsiniz ki, o, nə qədər mülayim,

– İndi nə istəyir?

– Əvvəlki xahişini təkrar edir. Oğlu Müzəffər də ürək xəstəsidir. Siz içən gülabdan bir şüşə də ona bağışlamaz xahiş edir. Cəfər Cəfəroviç, bəlkə, bu dəfə onun xahişini nəzərə almasını. Bir şüşə gülab nə böyük mətahdır kig Ehtiyacı olan işçiniz əl uzatmaq sizin alicənablığınızın sübutu olar. Elə bilin ki, bu xahişi mən edirəm. Axı siz heç vaxt mənim bir sözü-mü iki eləməmişiniz. Necə ki, mən də heç vaxt sizin bir sözünüzü iki etməmişəm.

Müdir bu dəfə sevimlisinə, ağ-

dən sonra anasının açdığı ciğiri addımlamağa girişdi. Hirsələnmiş aslanı vaxtında ram etmək lazım deyildi. Bu dəfə də həmin hal təkrar olundu. O, yumulu əlini Cəfər müəllimin cibinə daxil etdi. Bunun nə demək olduğu aydın idi. Buna baxmayaraq müdir bildiyini bil-məzliyə vurdu:

– Cibimdən nə götürürsən?

Gülyaya xanım sirayətədi işvə ilə:

– Götdürdüyümün qalığını qaytarıram.

– O nədir elə?

– Çərəz! Qoz-pıdıq ləpəsidir.

Gülab

ürəyi yumşaq adamdır. Mümkün olanı ələyəcəkdir. Bir də ki, o da ürəyindən əziyyət çəkir. Təkcə qazimiz Müzəffərin yox, onun da gülabla ehtiyacı var. O, şəfaverici gül suyundan əldə ələyəndə sizi də yaddan çıxarmaz.

Gülyaya xanım anasından daha müasir, daha şirindil olmağa çalışırdı. O, narazı adamların qəzəbini şirin dilinin sehiri ilə ələ qəbul otağındaca tərksilah edirdi. Çapan atı bircə yerdə axsayırdı. Bu qarışıq məhsul da anası kimi özündən asılı olmayaraq tələffüz zamanı «f» hərfinin yerinə «p» hərfini bənd edirdi. Bu da onun hansı zatdan gəldiyinin xəbərçisi idi.

Növbəti qarşılaşmanın sədəsini müdir eşitdi. Xahişçi Sona arvadı yenidən yola saldıqdan sonra katibə müdirin çağırışına getdi. Qaş-qabağını tökən müdir narazı halda diləndi:

– Yənə odur?

– Bəli.

zının saqqızını məhəbbətlə oğurlayana etirazını bildirdi:

– Sən bunları yaxşı tanımır-sən. Elə ki, bir xahişinə əməl elədin, sabah başqa bir xahiş üçün qapını kəsəcəksən. Qarabağ qazisi olmaq nə böyük şeymiş. Heç şəhid anaları belə sifət göstərmirlər. Müzəffər gərək mən içən gülabdan içə? Sətişdə o qədər gülab var kig Getsin alsın də. Lap pulunu mən verərəm.

Dəyirmanın alt daşı rəhbərini rəhmə gətirmək istədi:

– O bilir ki, siz hansı gülabdan istifadə edirsiniz. Siz istifadə etdiyiniz gülab ölünü dirildir. Cəfər Cəfəroviç...

Müdirin gen səbri daraldı:

– Allah bu şirin dili sizə nəyə görə verib? Xahişə gələni rədd etmə, qovma, şirin dilini işə salıb bilinməz aylara, illərə vəd ver. Axırda şikayətçi ayaq döyməkdən, dil açmaqdan bezib könüllü olaraq çıxıb gedəcəkdir.

Gülyaya xanım nataraz söhbət-

Məni pağır bala bilməyin. Bu əvəzsiz nemət cavanlığını qoruyan sizin kimi vəzifəli kişilər üçündür. Ləpə erkəkliyi həmişə ayaqda saxlayır. Boş olanda ağzınıza atarsınız.

Katibəsinin hərəkətindən xoşhal olan müdir onun cibinə ləpə ötürən pənbə əlindən öpüb gü-lümsündü:

– Ay səni şeytan!..

Sona arvad hansı səbəbdən-sə işə gəlməmiş, müdirin otağını silə bilməmişdi. Müdir maraqlandı, səhih məlumat verən olmadı. Ertəsi gün insan tıxacı səbəbindən məşinlərin hərəkəti dayanmışdı. Ölü düşmüşdü. Adamlar kiminsə dəfnində iştirak edirdilər. Cənəzə irəlidə, insan axını arxada Görəsən, dünyasını dəyişən kimdir? Bu izdihamlı cənəzə kimə məxsusdur? Çox çəkmədən sirr açıldı. Sən demə, dünyasını dəyişən Sona arvadın oğlu Birinci Qa-

Şəfa tapmaq üçün həkim ona gülab qəbul etməyi məsləhət bilmişdi. Mən də eyni xəstəliyə mübtəla olduğum üçün gülab sifariş etmişdim. Təəssüf ki, qazimiz dünyasını dəyişməyə tələsdi. Tələsməsəydi, mən tərəfdən dərmanımı bulacaq, indi bizimlə birlikdə həyatda olacaqdı. Nə etmək olarg Ancaq təsəllimiz var: İndicə əldə elədiyim gülabları ürək xəstəliyindən əziyyət çəkən qazimizin məzarına səpirəm. Yeri cənnətlik olsun. Sona xanım, (ilk dəfə idi ki, müdir işçisinə sayğı ilə «xanım» deyirdi) belə oğul böyütdüyünüz üçün üzünüz ağ olsun. Hamumuzun anası olan ananın üzünə mənə kabinetimin qapısı həmişə açıqdır. Sizin qulluğunuzda durmaq mənə ancaq şərəf gətirər. Sona arvadın kar olmuş qulaqları bu inanılmaz sözləri həmişə qapısından boş vədlərlə qayıdan müdiri Cəfər Cəfərovdan eşidirdi.

Təklif Cəfər Cəfərovun ürəyindən xəbər vermişdi. İstədi saxta etirazda bulunsun. Nanə xanım etiraza imkan vermədi. Bundan sonra yaşlı müdirin qəlbinə sütül Gülyaya xanım hakim oldu. Müdirin tarlasını necə şumlamaq işinin məşqçiliyini anası – anaş məşuqə öz üzərinə götürdü. Tezliklə yaşlı müdir Gülyaya xanıma bağlanaraq yeni məhəbbət macəralarına start verdi. Ancaq yaş da öz sözünü demək deyildi. Günlərin birində yaşlı müdir özünü gücə saldı. Ürəyi yeni sınaqlara dözmədi, çat verdi. Həkimin məsləhətilə ilk müalicə tədbiri olaraq şərabi gülabla əvəzlədi. Yəni, Gülyaya xanımın gül əllərindən gülablı çay alıb bala-bala nuş eləməyə keçdi...

rabəğ müharibəsinin qazisi Müzəffər imiş. İzdiham Şəhidlər Xiyabanına sarı yönəlmişdi.

Bunu bilən cənab Cəfər Cəfərov tez seyfini açıb oradan bir neçə gülab şüşəsi çıxardı və xidməti məşinə oturub özünü dəfn mərasimində çatdırmağa can atdı.

...Matəm mitinqində Müzəffərin silahdaşları, əlaqədar təşkilatların nümayəndələri, yaxın adamları mərhumun şücaəti, vətən qarşısında xidmətləri barədə xoş sözlər söyləyir, sonda Sona arvad üz tutub deyirdilər: «Fəxr edə bilərsiniz ki, belə oğulun anası-sınız. Qarşınızda baş əyirik!».

Bu arada cənab Cəfər Cəfərov özünü igidin məzarına yetirdi. Əlindəki gülab şüşələrinin ağzını açıb, qəbri gül suyuna qərş elədi:

– Şəfa tapmaq üçün həkim ona gülab qəbul etməyi məsləhət bilmişdi. Mən də eyni xəstəliyə mübtəla olduğum üçün gülab sifariş etmişdim. Təəssüf ki, qazimiz dünyasını dəyişməyə tələsdi. Tələsməsəydi, mən tərəfdən dərmanımı bulacaq, indi bizimlə birlikdə həyatda olacaqdı. Nə etmək olarg Ancaq təsəllimiz var: İndicə əldə elədiyim gülabları ürək xəstəliyindən əziyyət çəkən qazimizin məzarına səpirəm. Yeri cənnətlik olsun. Sona xanım, (ilk dəfə idi ki, müdir işçisinə sayğı ilə «xanım» deyirdi) belə oğul böyütdüyünüz üçün üzünüz ağ olsun. Hamumuzun anası olan ananın üzünə mənə kabinetimin qapısı həmişə açıqdır. Sizin qulluğunuzda durmaq mənə ancaq şərəf gətirər.

Sona arvadın kar olmuş qulaqları bu inanılmaz sözləri həmişə qapısından boş vədlərlə qayıdan müdiri Cəfər Cəfərovdan eşidirdi.

Kimsə onu yaxından tanımaq üçün astadan soruşdu:

– Bu alicənab zat kimdir?

Cavab haçalandı:

– Kim üçün Cəfər;

– Kim üçün Cəfər;

– Kim üçün Cəfər...